

YARGITAY KARARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/4246

KARAR NO : 2021/7148

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ :KAHRAMANMARAŞ 5.ASLİYE HUKUK
(TÜKETİCİ)MAHKEMESİ

TARİHİ : 08/11/2019

NUMARASI : 2019/199 E. 2019/284 K.

DAVACI : AKEDAŞ EPSAŞ VEK.AV.TOLUNAY TOYBUKOĞLU

DAVALI : YAŞAR BOLAT

Taraflar arasındaki tüketici hakem heyeti kararının iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması sonucunda, davanın reddine dair verilen karara karşı Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulmakla; dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen miktarın üzerinde elektrik tüketmesi nedeniyle serbest tüketici olma hakkını kazanan davalı ile bir yıllık sözleşme imzaladığını, dövizdeki artışa bağlı olarak elektrik fiyatlarının artmış olması nedeniyle süresi dolan sözleşmeyi yenilemediğini, akabinde ilgili mevzuat uyarınca davalıya perakende satış sözleşmesi imzalamak, sona eren sözleşmeye istinaden vermiş olduğu güvence bedelinin iadesini gerçekleştirmek ve yeni imzalanacak sözleşmeye istinaden Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen güvence bedelini yatırması için bildirimde bulunduğunu, davalının yapılan bildirim üzerine perakende satış sözleşmesini imzalayarak güncel güvence bedelini ödemediğini, yapılan işlemlerin mevzuata uygun olduğunu ancak davalının başvurusu üzerine tüketici hakem heyetince yeterli araştırma yapılmadan güvence bedelinin iadesine karar verildiğini ileri sürerek; Oniki Şubat İlçe Tüketici Hakem Heyeti tarafından verilen 22/04/2019 tarihli kararın iptalini talep etmiştir.

Mahkemece; davacının, davalıyla sözleşmeye katılım ve katılımın sona erdirilmesi durumunda hangi hukuki müeyyidelerle karşılaşacağı hususlarını müzakere ettiğine ilişkin herhangi bir delil sunmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 18/05/2021 tarihli yazısında; 6446 sayılı *Elektrik Piyasası Kanunu*'na dayanılarak çıkarılmış olan *Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında; tedarikçinin, tüketimi düşük serbest tüketiciden elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışına ait ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine karşılık güvence bedelini anlaşma yapılırken nakit ya da teminat mektubu olarak talep edebileceği, aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesinde; görevli tedarik şirketinin, kullanım yerinin değişmesi ve/veya perakende satış sözleşmesinin sona ermesi veya sözleşmenin feshi halinde, tüketicinin elektrik enerjisi tüketim bedelini ödememesi ihtimaline karşılık olarak, borcuna mahsup etmek üzere güvence bedeli talep edeceği; 30 uncu maddede sayılanlar hariç olmak üzere, yapılacak yeni perakende satış sözleşmelerinde tüm tüketicilerin güvence bedeli kapsamına dahil olduğunun belirtildiği, ayrıca taraflar arasında anılan yönetmeliğin*

yürürlüğe girmesinden sonra imzalanan perakende satış sözleşmesinin 12/2 inci maddesinde güvence bedelinin ilgili mevzuat dikkate alınarak hesaplanacağına yer verildiği, buna göre mahkemeye, davalıdan güvence bedeli alınmasının hukuka uygun olduğu kabul edilerek, mevzuata aykırı şekilde olması gerekenden fazla bir bedel tahsil edilmediği tespit edildikten sonra sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, davalı tüketicinin sözleşme imzalarken hangi müteyyidelerle karşılaşacağına müzakere edilmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş olmasının usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Uyuşmazlık; davacı şirket ile imzaladığı perakende elektrik satış sözleşmesi nedeniyle davalı tarafından ödenilen güvence bedeli hakkında tüketici hakem heyeti tarafından verilen kararın iptali istemine ilişkindir.

Bu aşamada; uyuşmazlığın çözümü için, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanan ve 30/05/2018 tarihli ve 30436 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerinin incelenmesi gerekmektedir.

Anılan yönetmeliğin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4 üncü maddesine göre;

Görevli tedarik şirketi: Dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin hukuki ayırıştırması kapsamında kurulan veya son kaynak tedariki yükümlüsü olarak Kurul tarafından yetkilendirilen tedarik şirketini(4/j),

İkili anlaşma: Gerçek veya tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları(4/k)

Perakende satış sözleşmesi: Bağlantı anlaşması mevcut olan kullanım yeri için, görevli tedarik şirketi ile tüketiciler arasında ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, perakende satış tarifesi veya son kaynak tedarik tarifesinden elektrik enerjisi ve/veya kapasite temini ile hizmet alınma yönelik olarak yapılan faaliyetlere ilişkin koşul ve hükümleri kapsayan sözleşmeyi(4/u),

Tüketimi düşük serbest tüketici: Yıllık elektrik enerjisi tüketimi 100.000 kWh'tan düşük olan serbest tüketiciyi(4/y),

Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olduğu için tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi(4/çç),

Son kaynak tedarikçisi: Son kaynak tedariki kapsamındaki tüketicilere enerji temin etmekle görevlendirilmiş olan tedarik lisansı sahibi şirketi(4/dd),

Son kaynak tedariki: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilere elektrik enerjisi tedarikini(4/ee), ifade etmektedir.

Aynı yönetmeliğin "Serbest tüketici kapsamı ve elektrik tedariki" başlıklı 6 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları: "Serbest tüketiciler elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını tedarikçi ile ikili anlaşma yaparak temin edebilirler.

Serbest tüketiciler, ikili anlaşmalarının herhangi bir şekilde sona ermesi veya talep etmeleri halinde, bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, bölgelerindeki görevli tedarik şirketinden son kaynak tedariki kapsamında elektrik enerjisi ve/veya kapasite satın alabilir.":

"Son kaynak tedariki kapsamında tüketici ve elektrik tedariki" başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrası: "Aşağıdaki koşullara sahip tüketiciler son kaynak tedariki kapsamındaki tüketici olarak kabul edilir;

a) Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketici,

b) İkili anlaşma ile elektrik enerjisi ve/veya kapasite satın almakta olan bir serbest tüketicinin ikili anlaşmasının herhangi bir nedenle sona ermesi nedeniyle ilgili görevli tedarik şirketinden elektrik alan tüketici.”;

“İkili anlaşmanın tarafları” başlıklı 9 uncu maddesi: “Bu bölümde yer alan ikili anlaşmaya ilişkin usul ve esaslar, tüketimi düşük serbest tüketicilerle tedarikçiler arasında yapılan ikili anlaşmaları kapsar.”;

“İkili anlaşma türleri ve genel esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrası: “Tedarikçiler tüketimi düşük serbest tüketicilere belirli süreli ya da belirsiz süreli ikili anlaşma önerebilir.

Belirli süreli ikili anlaşmaların süresi üç yıldan fazla olamaz.”

“Belirli süreli ikili anlaşmanın süre bitiminde sona ermesi ve yenilenmesi” başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrası: “Belirli süreli ikili anlaşma, anlaşmada belirlenen sürenin sonunda kendiliğinden sona erer. Tedarikçi ikili anlaşmanın sona ereceği tarihten en az 60 gün önce tüketiciyi ikili anlaşmanın sona ereceği tarih ve tüketicinin kendi portföyünden çıkartılacağı tarih konusunda kayıt altına almak suretiyle bilgilendirir.”;

“Perakende satış sözleşmesi başvurusu” başlıklı 21 inci maddesinin yedinci fıkrası: “Sekizinci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki serbest tüketici ile görevli tedarik şirketi arasındaki perakende satış sözleşmesi son kaynak tedariki kapsamında elektrik enerjisi ve/veya kapasite temininin başladığı tarihte kurulur ve yürürlüğe girer. Görevli tedarik şirketinin veya tüketicinin isteği halinde perakende satış sözleşmesi el yazısıyla atılan imza veya güvenli elektronik imza ile imzalanabilir.

a)Görevli tedarik şirketi son kaynak tedariki kapsamında tüketiciye elektrik teminine başladığı tarihten itibaren 2 iş günü içinde kayıt altına almak suretiyle kısa mesaj, telefon, e-posta veya posta yoluyla aşağıda belirtilen hususlarda bildirimde bulunur:

1) Son kaynak tedariki kapsamında elektrik tedarikinin görevli tedarik şirketince yapılacağı ve görevli tedarik şirketine ait unvan, adres ve iletişim bilgileri,

2) Son kaynak tedarikinin başladığı tarih,

3) Tüketicinin son kaynak tedariki kapsamında elektrik tedarikinin başladığı tarih itibarıyla perakende satış sözleşmesinin tarafı olduğu,

4) Kurul onaylı son kaynak tarifesine tabi tutulacağı,

5) Güvence bedelini ödemek ve perakende satış sözleşmesine esas güncel kimlik, adres ve iletişim bilgilerini bildirmek üzere bu bildirim yapıldığı tarihten itibaren 10 iş günü içinde görevli tedarik şirketine başvurmak zorunda olduğu aksi takdirde elektriğin kesilebileceği,

6) Tüketicinin perakende satış sözleşmesini herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve ceza koşulu ödemeksizin istediği zaman feshedebileceği.

b) Tüketicinin ilgili görevli tedarik şirketine öngörülen süreler içinde başvurarak güvence bedeli ödeme ile kimlik, adres ve iletişim bilgilerini bildirmeye ilişkin yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde elektriği kesilebilir.”;

“Perakende satış sözleşmesinin kapsamı” başlıklı 23 üncü maddesi: “Perakende satış sözleşmesi, görevli tedarik şirketlerinin görüşleri alınmak suretiyle bu Bölüm hükümleri uyarınca standart sözleşme olarak Kurul tarafından belirlenir ve Kurul onayı alınmaksızın bu sözleşmede değişiklik yapılamaz. Standart sözleşme, görevli tedarik şirketleri ile Kurumun internet sitesinde yayımlanır. Perakende satış sözleşmesinde asgari aşağıdaki hususlara yer verilir;

a) Tüketicinin adı soyadı, unvanı, adresi, T.C. kimlik veya vergi kimlik numarası, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişiye MERSİS numarası, tekil kod veya EIC, Türk vatandaşı olmayan kişiler için pasaport numarası veya uluslararası geçerliliği olan muadil belge numarası,

b) Tüketici numarası,

c) Bağlantı anlaşmasında yer alan anlaşma gücü,

ç) Tüketici grubu,

d) Tarife sınıfı,

e) Sayaç ve ölçüm sistemi bilgileri,

f) Sözleşmenin kuruluş ve yürürlüğe giriş tarihi,

g) Ödemeye ilişkin bilgiler,

ğ) Güvence bedeline ilişkin bilgiler,

h) Tarafların hak ve yükümlülükleri,

ı) Bağlantı anlaşmasında yer alan tesisat numarası,

i) Sözleşmenin süresi,

j) Sözleşmenin feshine ilişkin hükümler.

k) Perakende satış sözleşmesinde yer verilen ve tüketicinin beyanına dayanan bilgiler ile ilgili olarak, gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi halinde, sözleşmenin iptal edileceği hususu,

l) Bulunması halinde, ilgili gerçek veya tüzel kişinin telefon numarası ile e-posta adresi.

Perakende satış sözleşmesinde ilgili mevzuata aykırı hükümlere yer verilemez.”;

“Güvence bedelinin talep edilmesi” başlıklı 25 inci maddesi: “Görevli tedarik şirketi, kullanım yerinin değişmesi ve/veya perakende satış sözleşmesinin sona ermesi veya sözleşmenin feshi halinde, tüketicinin elektrik enerjisi tüketim bedelini ödememesi ihtimaline karşılık olarak, borcuna mahsup etmek üzere güvence bedeli talep eder.

30 uncu maddede sayılanlar hariç olmak üzere, yapılacak yeni perakende satış sözleşmelerinde tüm tüketiciler güvence bedeli kapsamına dahildir.”;

“Güvence bedeli alınmayan tüketiciler” başlıklı 30 uncu maddesi: “Bu Bölüm hükümleri çerçevesinde;

a) Ön ödemeli sayaç tesis eden tüketicilerden,

b) 27/7/2013 tarihli ve 28720 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Aydınlatma Yönetmeliği kapsamında olan yerler ile 12/4/2002 tarihli ve 2002/4100 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki ibadethanelere ilişkin sözleşme yapan tüketicilerden,

c) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinden, bu kamu idarelerinin dinlenme tesisleri, misafirhaneleri ile iktisadi ve ticari amaçla işletilen tesisleri hariç, güvence bedeli alınmaz.

Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önceki mevzuat gereği güvence bedeli alınmadan sözleşmesi yapılmış olup, bu Bölüm hükümlerine göre güvence bedeli alınacaklar kapsamına dahil edilenlere ilişkin güvence bedeli uygulaması, bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden sonra perakende satış sözleşmesi yapılacak tüketicileri kapsar.

Bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan tüketicilerden bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden sonra yapacakları perakende satış sözleşmeleri kapsamında güvence bedeli alınmaz.” hükmünü içermektedir.

Açıklanan yönetmelik hükümlerinde özetle; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması nedeniyle tüketimi düşük serbest tüketici sıfatını kazanan gerçek veya tüzel kişilerin, elektrik enerjisi alımlarını tedarikçi ile belirli (en fazla üç yıl) süreli veya belirsiz süreli ikili anlaşma yaparak temin edebilecekleri, ikili anlaşmanın belirlenen sürenin sonunda kendiliğinden sona ereceği, tedarikçinin ikili anlaşmanın sona ereceği tarihten en az 60 gün önce tüketiciyi ikili anlaşmanın sona ereceği tarih ve tüketicinin kendi portföyünden çıkartılacağı tarih konusunda

kayıt altına almak suretiyle bilgilendireceği, serbest tüketicilerin ikili anlaşmalarının herhangi bir şekilde sona ermesi halinde, bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, bölgelerindeki görevli tedarik şirketinden son kaynak tedariki kapsamında perakende satış sözleşmesi imzalayarak elektrik enerjisi satın alabilecekleri, perakende satış sözleşmelerinin EPDK tarafından standart sözleşme olarak belirleneceği ve EPDK onayı alınmaksızın bu sözleşmede değişiklik yapılamayacağı, 30 uncu maddede sınırlı olarak sayılan güvence bedeli alınmayan tüketiciler dışındaki tüm tüketicilerin görevli tedarik şirketince yapılacak bildirim üzerine güvence bedeli ödemekle yükümlü olduğu, düzenlemelerine yer verilmiştir.

Yapılan bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; davacı şirket ile tüketimi düşük serbest tüketici sıfatını kazanan davalı arasında elektrik enerjisi temini amacıyla bir yıl süreli ikili anlaşma imzalandığı, anlaşmanın davacı tedarik şirketi tarafından yenilenmemesi üzerine belirlenen sürenin sonunda kendiliğinden sona erdiği, aynı zamanda bölgede görevli tedarik şirketi olan davacı şirket ile davalı tüketici arasında son kaynak tedariki kapsamında standart perakende satış sözleşmesi imzalandığı, yaptığı yeni sözleşme uyarınca güvence bedeli kapsamına dahil olan davalı tüketicinin davacı şirket tarafından yapılan bildirim üzerine belirlenen güvence bedelini ödemediği anlaşılmaktadır.

Şu durumda, mahkemece; davacı şirketçe, davalıdan güvence bedeli alınmasının yürürlükte olan mevzuat hükümlerine uygun olduğu gözetilerek, tüketici hakem heyetince davalının başvurusunun kabulüne dair verilen kararın iptaline karar verilmesi gerekirken, yanlıgılı değerlendirme ile davanın reddine karar verilmiş olması doğru görülmediğinden, Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 23/06/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.